

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑΒΑΤΑ ΡΗΜΑΤΑ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

☉ Μεταβατικά

Μεταβατικά λέγονται τα ρήματα που φανερώνουν ότι η ενέργεια που κάνει το υποκείμενο πηγαίνει σ' ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.

Παραδείγματα:

- *Η μητέρα χτενίζει την Ελένη.* ⇒ Η ενέργεια που κάνει το υποκείμενο (η μητέρα) πηγαίνει στην Ελένη.
- *Η Ινώ χαϊδεύει το σκύλο.* ⇒ Η ενέργεια που κάνει το υποκείμενο (η Ινώ) πηγαίνει στο σκύλο.
- *Η Σοφία έκοψε το λουλούδι.* ⇒ Η ενέργεια που κάνει το υποκείμενο (η Σοφία) πηγαίνει στο λουλούδι.

☉ Αμετάβατα

Αμετάβατα λέγονται τα ρήματα που η ενέργειά τους δεν πηγαίνει πουθενά, ούτε σε πρόσωπο, ούτε σε ζώο, ούτε σε πράγμα.

Παράδειγμα:

- *Το παιδί χαμογέλασε* ⇒ Η ενέργεια που έκανε το υποκείμενο (το παιδί) δεν πήγε σε κάτι έξω από αυτό.

Τα αμετάβατα ρήματα δεν έχουν αντικείμενο!!!

Αντικείμενο είναι το πρόσωπο, το ζώο ή το πράγμα στο οποίο πηγαίνει η ενέργεια που κάνει το υποκείμενο. Μπαίνει συνήθως σε αιτιατική και το βρίσκουμε αν απαντήσουμε στην ερώτηση τι; ποιον; ποια; Το αντικείμενο είναι συνήθως σε πτώση αιτιατική και είναι (συνήθως) ουσιαστικό, επίθετο, μετοχή ή αντωνυμία (στην τελευταία περίπτωση συχνά χρησιμοποιείται ο ασθενής τύπος της αντωνυμίας). Επίσης, το αντικείμενο μπορεί να είναι ονοματική φράση (φράση χωρίς ρήμα) ή ολόκληρη πρόταση (φράση με ρήμα). Σε μία πρόταση μπορεί να υπάρχουν δύο αντικείμενα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Εντόπισε τα μεταβατικά και τα αμετάβατα ρήματα:

Το σπίτι γέμισε πουλιά.

Η πληγή αιμορραγεί ασταμάτητα.

Ο αστροναύτης πάτησε το πόδι του στη σελήνη.

Κάποιος μεγάλος ζωγράφος φιλοτέχνησε αυτό τον πίνακα.

Ηρέμησε πια!

Μου ζήτησε το εισιτήριο.

Κλείνει το μικρό τσαντάκι και ανοίγει τη μεγάλη τσάντα.

Λυπάμαι, αλλά είναι αδύνατο να βρω τη λύση.

Η δασική υπηρεσία φροντίζει το δάσος.

Θα κοιμηθώ τώρα επειδή κουράστηκα σήμερα.

Θα καθίσω για να διαβάσω ένα βιβλίο που μου αρέσει πολύ!

Αυτές τις μέρες βήχω πολύ.

Ο Γιάννης ροχαλίζει κάθε βράδυ.

Τον είδα χθες.

2. Υπογράμμισε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων, κύκλωσε τα αντικείμενα αν έχουν και γράψε αν είναι μεταβατικά ή αμετάβητα:

Ο Γιώργος έφυγε νωρίς.....

Η Ηλιάνα παίζει πιάνο.....

Έμαθα πως θα σχολάσουμε νωρίτερα.....

Ο πάνθηρας τρέχει γρήγορα.....

Το μωρό τρώει κρέμα με λαχανικά.....

3. Βρες τα αντικείμενα στις παρακάτω προτάσεις:

Η πωλήτρια σου έδωσε το φόρεμα

Μας ζήτησε να σταματήσουμε να μιλάμε

Το εισιτήριο αναγράφει τον αριθμό της θέσης μας.

Η Βασιλική διαλέγει δαμάσκηνα για να φτιάξει μαρμελάδα.